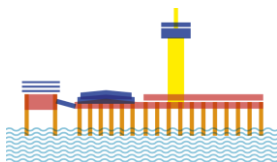

Jaarverslag 2018

Platform STAD

denken, doen en debat over stedelijke ontwikkeling & architectuur in Den Haag

Inhoud

Voorwoord	3
1. Over Platform STAD.....	4
2. Programma 2018	5
3. Programma 2018: activiteiten.....	6
4. Communicatie	8
5. Partners	11
6. Financiën	11

Voorwoord

Platform STAD was in 2018 de plek waar spraakmakende gesprekken over Den Haag zijn gevoerd. Met name het STADgesprek over Den Haag Zuidwest heeft veel stof doen opwaaien, en mocht rekenen op de belangstelling van ruim 230 professionals, ambtenaren, ontwerpers, marktpartijen en bewoners. Partijen waren het eens dat dit deel van de stad extra aandacht behoeft. Dat is inmiddels in het collegeakkoord vastgelegd. Bovendien is er nu aandacht van het Rijk via de Regiodeal Den Haag Zuidwest.

In de loop van 2018 heeft Platform STAD meer bijeenkomsten georganiseerd over Den Haag Zuidwest. In het STADatelier bedachten drie multidisciplinaire teams nieuwe ontwerpstrategieën voor de Meppelweg en Melis Stokelaan. De voorstellen tonen heel concreet hoe de verdichting kan worden ingezet om de leefbaarheid te verbeteren en de verbinding binnen de wijk te versterken. De resultaten zijn besproken in een STADgesprek en aangeboden aan de gemeente Den Haag. Daarnaast organiseerde Platform STAD een STADpartnerbijeenkomst over Zuidwest, waarin gemeente en ontwikkelaars, corporaties en beleggers hun gezamenlijke inzet voor het gebied verkenden.

De invloed van de snelle groei van de stad op de leefkwaliteit kwam ook in de andere STADgesprekken en STADconsults aan de orde. Met als resultaat sprankelende gesprekken, innovatieve ideeën en kwalitatief hoogwaardige adviezen. De uitkomsten in de vorm van dilemma's en concrete aanbevelingen zijn via de eigen website en sociale media van Platform STAD verspreid en gepubliceerd in lokale en landelijke (vak)media. Zo werd onder andere in de Volkskrant aandacht besteed aan de problematiek in Den Haag Zuidwest en werden de resultaten van het STADatelier gepubliceerd op de website van het vakblad De Architect.

In het kleurrijke STADmagazine hebben we de oogst van de eerste anderhalf jaar STADgesprekken en STADconsults (van begin 2016 tot medio 2018) gebundeld. Het magazine verscheen in september 2018 in een oplage van 1.000 exemplaren, en biedt een mooi overzicht van alle thema's die bij Platform STAD aan bod kwamen.

Platform STAD zet zich in 2019 onophoudelijk in voor het transparante en onafhankelijke gesprek over de ontwikkeling van de stad Den Haag met diverse betrokken stakeholders. Alles omwille van de kwaliteit van leven in Den Haag.

Peter Vroom
voorzitter bestuur

1. Over Platform STAD

Platform STAD organiseert en stimuleert als onafhankelijke stichting het denken, doen en debat over de stedelijke ontwikkeling en architectuur in Den Haag.

Met een onpartijdig, inclusief en transparant gesprek over de stedelijke opgaven van de stad zorgen we dat het gesprek over de ontwikkeling van Den Haag op een hoog niveau gevoerd wordt.

De activiteiten van Platform STAD brengen mensen samen: bewoners, ambtenaren, ontwikkelaars, onderzoekers, ontwerpers, bouwers. Steeds blijkt dat elkaar zien, spreken en naar elkaar luisteren zorgt voor meer begrip voor elkaars standpunten en meer vertrouwen in de afwegingen die gemaakt worden.

In haar werkwijze en samenwerkingen bevordert Platform STAD cross-sectorale samenwerking en afstemming tussen disciplines en tussen beleid, praktijk, onderzoek en ontwerp. Platform STAD houdt partijen een spiegel voor, en geeft gevraagd en ongevraagd advies. Daarnaast maakt Platform STAD de bestaande energie en programmering van partijen in Den Haag beter zichtbaar. Platform STAD bereikt haar doelstelling door het organiseren van openbare STADgesprekken, verdiepende STADconsults met experts, en stimuleert het debat in de stad en in de media door spraakmakende kwesties te publiceren.

Platform STAD wordt gesteund door meerdere overheden en stakeholders uit Den Haag. Daarmee vervult het platform in Den Haag een intermediaire rol tussen beleid, politiek, kennis en praktijk. De activiteiten van Platform STAD agenderen relevante stedelijke opgaven, stimuleren een openbaar en transparant gesprek en besluitvorming daarover, en dragen zo bij aan een optimale kwaliteit van de leefomgeving in Den Haag.

In 2018 heeft Platform STAD een groter bereik gekregen in Den Haag, wat onder andere blijkt uit de opkomst bij activiteiten en uit het mediabereik in de stad. Daarnaast heeft Platform STAD zich ook in 2018 nadrukkelijk als onafhankelijk en neutraal platform gepositioneerd, door ook gevoelige thema's te agenderen, door de directeur de gespreksleiding op bijeenkomsten zelf te laten invullen en door via STADconsults met experts feedback te geven op gemeentelijke plannen.

Platform STAD:

- agendeert de stedelijke opgaven van Den Haag en stelt vragen;
- organiseert en stimuleert het publieke en professionele debat;
- activeert kennis en deelt deze om het debat op een hoger niveau te voeren;
- haalt aanbevelingen en advies op voor stedelijke partijen en gemeente;
- brengt stedelijke partners samen en stimuleert daarmee afstemming en samenwerking;

- geeft een impuls aan de ontwerpcultuur in Den Haag;
- is als platform neutraal, pluriform, staat boven de partijen en is inhoudelijk onafhankelijk;
- is laagdrempelig en toegankelijk voor een breed publiek en professionals;
- maakt uitkomsten openbaar, zodat ze landen in de stad en beweging creëren;
- organiseert (financieel) commitment van meerdere stedelijke partijen.

In het behalen van haar doelstellingen richt Platform STAD zich voornamelijk op:

- professionals, bestuurders en ontwerpers werkzaam bij stedelijke stakeholders
- ambtenaren, raadsleden en bestuurders van lokale, regionale, provinciale en rijksoverheden
- onderzoekers en adviseurs, studenten en medewerkers/docenten van stedelijke opleidingen en kennisinstellingen
- bewoners en belanghebbenden, initiatief- en projectgroepen op gebied van stedelijke ontwikkeling

Platform STAD is een stichting met een bestuur op afstand. Het bestuur bestond in 2018 uit:

- Peter Vroom (voorzitter), Haagse Hogeschool
- Mariet Schoenmakers (secretaris), Stedenbouwkundige
- Aad Bouwhuis (penningmeester), Bouwhuis Vastgoedadvies
- Jeroen Geurst, Geurst en Schulze Architecten
- Bregit Jansen, Haag wonen

De stichting Platform STAD wordt geleid door directeur, Joeske Baris. Zij werkt aan de positionering van Platform STAD, aan de samenwerkingsverbanden in de stad en aan een programmering waarin de stedelijke opgaven van Den Haag verder gebracht worden. De directeur werd in 2018 ondersteund door Carolien Schippers, in dienst van de stichting en Judith Schotanus, ingehuurd als zzp'er, beiden werkzaam als projectleider en redacteur.

2. Programma 2018

Platform STAD focuste in 2018 in haar programma op de complexe opgave van de verdichting van de stad. Waar in 2017 de breedte van de stedelijke ontwikkeling onderwerp van STADgesprekken was, zorgde Platform STAD in 2018 voor focus op actuele en relevante thema's, die qua complexiteit een langduriger betrokkenheid vragen, zoals de toenemende ruimtelijke tweedeling in de stad, de duurzaamheidsopgave, de complexe mobiliteitsvraagstukken en de relatie tussen verdichting en leefbaarheid.

Veel partijen focussen op de kansen en successen van Den Haag: op de groei, op de kansen voor toerisme, op het aantrekken van studenten en werkgelegenheid.

Die kansen zijn er en moeten zeker benut worden, in het belang van de stad. Er leven echter ook veel andere beelden over Den Haag; over de druk op de openbare ruimte, de toenemende tweedeling in de stad, het achterblijven van succes in de wijken waar problemen zich opstapelen, een stad die sneller moet vergroenen en verduurzamen. Platform STAD heeft zich in 2018 ingezet om juist die lastige opgaven te blijven benoemen en verder te brengen. Platform STAD vindt dat de veranderingen niet alleen de ruimte maar ook de verplichting bieden om na te denken, en daagt stedelijke partijen uit om ook hun steentje bij te dragen aan de ontwikkeling van de wijken die staan voor grote opgaves.

Behalve inhoudelijk, zijn de ruimtelijke opgaven voor Den Haag vooral ook procesmatig van aard. Platform STAD heeft inmiddels een stevig netwerk opgebouwd in Den Haag waarin stedelijke stakeholders elkaar vinden voor inspiratie, uitwisseling en samenwerking.

Juist in een tijd dat de stad sterk groeit en verdicht zorgt Platform STAD voor een constructieve interactie tussen stedelijke partijen en publiek in Den Haag, en voor een transparanter proces van samen de stad maken. Den Haag kan nog steeds meer denken, doen en debat, maar vooral ook durf, goed gebruiken.

3. Programma 2018: activiteiten

Platform STAD organiseerde en stimuleerde het denken, doen en debat over stedelijke opgaven van Den Haag in 2018 door het inzetten en ontwikkelen van de volgende typen activiteiten:

1. *STADgesprekken*; publiek toegankelijke bijeenkomsten die een Haagse opgave uitdiepen met 100-250 professionals, ontwerpers, ambtenaren, bewoners en marktpartijen
2. *STADconsults*; inhoudelijke expertmeetings met circa 15 genodigde ambtenaren, architecten, ontwikkelaars, beleggers en deskundigen uit of juist van buiten Den Haag
3. *STADateliers*; ontwerpmanifestaties waarin 10-20 jonge en ervaren architecten, stedenbouwkundige en planologen nieuwe ideeën genereren voor een Haagse locatie
4. *STADpartnerbijeenkomsten*; besloten inhoudelijke bijeenkomsten met STADpartners en gemeentelijke vertegenwoordiging, die publiek-private samenwerking bevorderen.

De resultaten worden openbaar gemaakt en zijn zichtbaar in de (online) lokale en landelijke media met diverse blogs, artikelen en mediaoptredens.

De activiteiten worden steeds georganiseerd op wisselende locaties. Daarbij wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij het thema. Platform STAD bereidt de bijeenkomsten inhoudelijk zeer gedegen voor, nodigt de sprekers uit, zorgt voor de organisatie en de communicatie. Ook de gespreksleiding wordt in eigen hand gehouden.

STADgesprek Verdichting in een gedeelde stad

230 deelnemers, [link uitkomsten](#)

Sprekers: Gemeente Den Haag, Vestia, UvA, Palmbout Urban Landscapes, Daal Warries Architecten

Kwestie: [Link analyse en onderzoek](#)

STADgesprek Verkiezingsdebat stedelijke ontwikkeling

240 deelnemers, [link uitkomsten](#)

Sprekers: Haagse Stadspartij, VVD, Groep De Mos, D66, PvdA, Islam Democraten, GroenLinks, CDA, CU-SGP

Kwestie: [Link analyse en onderzoek](#)

STADgesprek Love me Tender, de rol van aanbestedingen in groeiend Den Haag

120 deelnemers, [link uitkomsten](#)

Sprekers: BNA, Neprom, VAKWERK architecten, AKRO consult, directeur Ontwikkeling en Realisatie gemeente Den Haag, Hoofd Stedenbouw en Planologie

Kwestie: [Link analyse en onderzoek](#)

STADconsult De Breuer: Nieuwe bestemming voor de Amerikaanse Ambassade

10 experts, [Link uitkomsten](#)

Kwestie: [Link analyse en onderzoek](#)

STADpartnerbijeenkomst Verdichting Den Haag

13 deelnemers in Amerikaanse Ambassade. Met gemeente Den Haag, Stebru, Synchron, BPD, Bouwinvest, Staedion, Van Wijnen, Syntrus Achmea, ERA Contour

STADgesprek Stad voor morgen?

140 deelnemers, [link uitkomsten](#)

Spreker: **Vincent Kompier** (adviseur Architectuur Lokaal, urbanoloog en Berlijn-deskundige)

Stadgesprek op de Dag van de Architectuur

STADconsult Collegeakkoord

7 experts, [link uitkomsten](#)

STADgesprek Ruimte voor mobiliteit

110 deelnemers, [link uitkomsten](#) Sprekers: wethouder Mobiliteit Gent, programmamanager Verkeer en Vervoer Gemeente Groningen, wethouder Mobiliteit Gemeente Den Haag, Movares, Provincie

Zuid-Holland.

Kwestie: [Link analyse en onderzoek](#)

STADatelier Stedelijke verbindingen – voorstellen voor Den Haag Zuidwest

10 experts in 3 multidisciplinaire teams, [link uitkomsten](#)

3 strategieën voor de ruimtelijke ontwikkeling van de Melis Stokelaan en Meppelweg.

STADgesprek Ontwerpen aan verbinding voor Den Haag Zuidwest

85 deelnemers, [link uitkomsten](#)

Sprekers: Wijkontwikkelingsmaatschappij Den Haag Zuidwest, voorzitter Welstands- en Monumentencommissie, 3 ontwerpteams

Kwestie: [Link analyse en onderzoek](#)

STADgesprek Central Innovation District: Snel stad maken

50 deelnemers, [link uitkomsten](#)

Sprekers: Bouwinvest, Haagwonen, Stebru, POSADMaxwan

STADgesprek tijdens de CID conferentie gemeente Den Haag

STADpartnerbijeenkomst Den Haag Zuidwest

13 deelnemers in Hart van Moerwijk. Met gemeente Den Haag, Stebru, Synchron, BPD, Bouwinvest, Staedion, Van Wijnen, Syntrus Achmea, ERA Contour

STADgesprek Publiek vastgoed – een kostbaar bezit?

70 deelnemers, [link uitkomsten](#)

Sprekers: SteenhuisMeurs, gemeente Amsterdam, Broedplaatsmakelaar Den Haag

4. Communicatie

Met de STAD gesprekken bereikt Platform STAD een aanzienlijke hoeveelheid professionals, bestuurders en raadsleden, ambtenaren, ontwerpers, bewoners en onderzoekers.

Het publieke debat over de ontwikkeling van de stad vindt niet alleen plaats tijdens bijeenkomsten, maar ook in de (sociale) media. Platform STAD speelde hierin in 2018 een actieve rol. Doel is dat offline en online activiteiten elkaar inhoudelijk versterken. Enerzijds om de onderwerpen onder de aandacht te brengen en anderzijds om mensen te interesseren ook actief deel te nemen aan het debat en naar de bijeenkomsten te komen. Platform STAD heeft een duidelijke communicatiestrategie. De toon is inhoudelijk en (kritisch-) constructief.

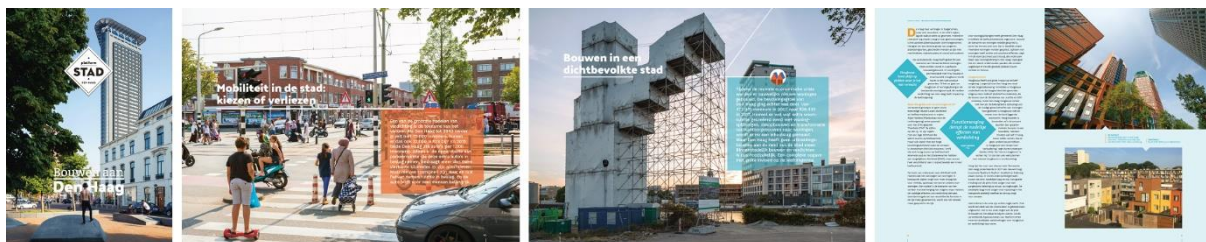
De website van Platform STAD is de basis van de communicatie. Hierop staan alle uitnodigingen voor bijeenkomsten en worden na afloop de resultaten gepubliceerd. Ook worden blogs en achtergrondartikelen gepubliceerd over relevante onderwerpen.

In de *Kwesties* is ruimte voor innovatieve invalshoeken op de stedelijke ontwikkeling van Den Haag. Afhankelijk van het onderwerp is de kwestie onderzoekend of agenderend. De verslagen van de activiteiten van Platform STAD worden ook als Kwestie gepubliceerd. Daarin worden dilemma's geschetst en aanbevelingen gedaan richting verschillende partijen in de stad.

Op de site is een duidelijk onderscheid gemaakt tussen programma dat Platform STAD zelf organiseert en programma op gebied van stedelijke ontwikkeling van andere relevante organisaties in Den Haag. Platform STAD heeft daarmee een herkenbare communicatiestijl en een overzichtelijke website. Zo vult Platform STAD haar neutrale, agenderende en verbindende rol in Den Haag in.

Via de nieuwsbrief wordt de vaste achterban van geïnteresseerden op de hoogte gehouden. Daarin staan de uitnodigingen voor de bijeenkomsten en de kwesties. Platform STAD maakt actief gebruik van LinkedIn en Twitter om de inhoud van de website breed te verspreiden.

Daarnaast worden persberichten verstuurd en artikelen geschreven voor andere media, waaronder landelijke vakbladen en de lokale Haagse media zoals AD Haagsche Courant en Den Haag Centraal. Een aantal artikelen worden doorgeplaatst op landelijke websites als Gebiedsontwikkeling.nu van de TU Delft.

STADmagazine 'Bouwen in Den Haag'

In 2018 heeft Platform STAD het STADmagazine 'bouwen in Den Haag' uitgegeven. Het is gratis verspreid onder bezoekers van de bijeenkomsten en de mensen met wie is samengewerkt en die een bijdrage hebben geleverd aan Platform STAD.

Het STADmagazine bevat samenvattingen van de bijeenkomsten die zijn georganiseerd in de periode 2016 – medio 2018, onderverdeeld in zes thema's. Daarnaast is per thema middels een interview de actuele situatie belicht. Voor het magazine is een fotoreportage gemaakt door fotograaf Christian van der Kooy.

Platform STAD in de media: Platform STAD:

- 'Aan de rand van Den Haag ligt een stad groter dan Maastricht': uitkomsten STADgesprek Den Haag Zuidwest in Den Haag Centraal
- 'Herstructurering: Meer dan slopen en bouwen': uitkomsten STADgesprek Den Haag Zuidwest op Archined en op Gebiedsontwikkeling.nu:

<https://www.archined.nl/2018/02/herstructurering-meer-dan-slopen-en-bouwen>

<https://www.gebiedsontwikkeling.nu/artikelen/herstructurering-meer-dan-slopen-en-bouwen/>

- 'Visies op Den Haag Zuidwest': resultaten STADatelier op De Architect: <https://www.dearchitect.nl/architectuur/nieuws/2018/11/visies-op-den-haag-zuidwest-101202361>
- 'Naar aantrekkelijke openbare ruimte': resultaten STADatelier op StadsLente: <http://stadsLente.blogspot.com/2018/10/naar-aantrekkelijke-openbare-ruimte-in.html>
- 'Den Haag Zuidwest snakt naar aandacht en een paar miljoen euro': artikel in Volkskrant: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/den-haag-zuidwest-snakt-naar-aandacht-en-een-paar-miljoen-euro~bf2b4022/>
- 'Escher niet in Breuer': uitkomsten STADconsult Amerikaanse Ambassade in De Posthoorn
- 'Nu doorpakken met Eschermuseum': uitkomsten STADconsult Amerikaanse Ambassade in Den Haag Centraal
- 'Verzilver de groei van de stad, verdichting biedt kansen voor een betere stad': artikel van Joeske Baris in NL magazine

Platform STAD communicatie:

WEBSITE	bezoekers	Weergaven
totaal	15.420	19.460
Gemiddeld per maand	2.370	2.990
Ten opzichte van 2017	+ 11 %	-37 %

NIEUWSBRIEF / UITNODIGING	geopend	% geopend
Gemiddeld per nieuwsbrief	1.040	42 %
totaal	16.560	
16 nieuwsbrieven / uitnodigingen verstuurd. Totaal aantal abonnees eind 2018: 2550		

TWITTER	Bezoeken aan profiel	Weergaven
Totaal	4.900	153.600
Gemiddeld per maand	410	12.800
Totaal aantal volgers eind 2017: 780		

LINKEDIN	Weergaven
Totaal	24.530
Gemiddeld per maand	2.050
Aantal volgers eind 2017: 255	

5. Partners

Platform STAD gaat efficiënte samenwerkingen met andere organisaties aan. Dat levert verrassende nieuwe verbindingen en kruisbestuiving op. Platform STAD heeft vaste partners die regelmatig bijeenkomen. Er wordt op basis van de inhoud van het programma samengewerkt en daarnaast wordt op basis van de inhoud van het programma samengewerkt.

STADkring

Platform STAD heeft een kring samengebracht van stedelijke partijen die op initiatief van Platform STAD bijeenkomen en meedenken over de opgaven van Den Haag en de programmering van Platform STAD. Deze *STADkring* bestaat uit tien leden: de BNA Haaglanden, het Haags Architectuur Café, Stroom, Het Nutshuis, IM Binck, Dag van de Architectuur Den Haag, Haagse Bodem, Duurzaam Den Haag en ICX.

STADpartners

Platform STAD heeft een netwerk van marktpartijen bijeen gebracht, die het platform financieel steunen. In 2018 is dit netwerk van STADpartners uitgebreid. Deze *STADpartners* vormen een netwerk van bevlogen marktpartijen die hun kennis en visie op de stedelijke ontwikkeling van Den Haag willen delen en agenderen. Met hun bijdrage verbreedt Platform STAD haar financiële basis. STADpartners in 2018 zijn:

Met de STADpartners wordt tijdens twee bijeenkomsten per jaar strategisch nagedacht en gedebatteerd over toekomstige stedelijke ontwikkelingen van Den Haag. Enkele bestuurders van de gemeente Den Haag zijn als gast bij deze bijeenkomsten aanwezig.

Platform stad&wijk

Kennisinstellingen zoals de Haagse Hogeschool zijn belangrijke inhoudelijke samenwerkingspartners voor Platform STAD. Hun kennis en expertise brengen zij in tijdens bijeenkomsten. Studenten werken mee aan onderzoeken. Platform STAD is daarnaast op uitnodiging van de Haagse Hogeschool aangesloten bij het *Platform stad&wijk*, een consortium van kennispartijen die samenwerken aan de opgaven van de stad waaronder Den Haag.

6. Financiën

Platform STAD ontvangt een subsidie van de gemeente Den Haag. Het bedrag wordt aangevuld doordat Platform STAD een aantal activiteiten in opdracht organiseert, steeds onder de voorwaarde dat hierbij de onafhankelijke invulling gewaarborgd is. Een belangrijke bijdrage wordt tevens verkregen door sponsoring door de STADpartners uit de markt en een subsidie van het

Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Met de inkomsten worden de organisatie en inhoudelijke voorbereiding van de activiteiten, de communicatie en de kosten voor de debatten zoals zaalhuur, techniek en catering bekostigd.

De Jaarrekening met de verantwoording van de besteding van de subsidie is bijgevoegd bij dit Jaarverslag.

